

Lesley O'Mara (red.)

Kattenkrabbels

*De mooiste kattenverhalen van
Doris Lessing, Lewis Carroll, Charles Baudelaire
en vele anderen*

BBNC uitgevers
Rotterdam, 2010

Voorwoord

Nerys Hughes

Er zaten, acht Kerstmisleden geleden, twee jonge rode katjes in het dierenasiel. We kozen het kleinste, een rillerig gevalletje, en zijn broertje staarde ons, toen we weggingen, in eenzame verbijstering aan. Op tweede kerstdag gingen we terug en haalden ook hem op. Mijn dochter Mari-Claire, die toen vier was, noemde de kleinste Knuffel – een naam die ik nogal moeilijk over mijn lippen kon krijgen toen we hem een keer kwijt waren en ik hem luidkeels over de straat moest uitroepen.

Onverschrokken en trouw, meer als een hond dan als een kat, volgt hij Mari-Claire overal, door dik en dun en zelfs door sneeuw. Mijn zoon Ben noemde het andere katje Twm-Twm (Welsh voor Tom Tom) naar een zeer geliefde kat waarmee mijn tante Gwen in Wales lang geleden vriendschap sloot.

Hoewel ik menig keer had gemopperd over kattenharen in favoriete stoelen, achterkanten van canapés die als krabplanken werden gebruikt en toegetakelde muizen bij de keukendeur, was ik verschrikkelijk van streek toen Knuffel overreden werd, en we vreesden dat we hem voorgoed kwijt waren. Zijn zin voor avontuur en zijn nieuwsgierigheid hadden hem ertoe gebracht de rijweg op te gaan om krijgertje te spelen met het verkeer, waarbij hij aangereden werd door een motorfiets. Het gevolg: een paar gebroken botten en een verbrijzeld bekken.

De volgende morgen hoorden we tot onze grote droefheid dat hij niet geplast had; de dierenarts vreesde dan ook het ergste.

Toen we de behandelkamer uitgingen, wierpen we hem een liefdevolle en wanhopige blik toe; hij glimlachte naar ons, liet een kort blafje horen en plaste in één keer zijn hele kooi onder. We juichten en joelden en namen hem mee naar huis. Patrick, mijn man, maakte van een oud ledikantje en wat gaas een kleine ziekenhuiskooi, opdat we hem

de eerste weken in zijn bewegingen konden beperken. Hij herstelde volledig, waarbij zich, zoals bij katten wel meer gebeurt, successievelijk uit bindweefsel en kraakbeen nieuw bot had gevormd, en nu is hij weer even levendig en ondernemend als vroeger. Knuffel de Doorzetter. Misschien identificeerde ik mezelf daarom zo sterk met Doris Lessing, in haar prachtige verhaal over Rufus, haar rode kat. De wijze waarop katten – subtiel maar vastbesloten – zich van onze harten en huizen weten meester te maken! De deuren die nét op een kiertje open moeten blijven, zodat het nét een beetje tocht, de stoelen die in beslag genomen worden, de hapjes die verzorgd en de mensen die georganiseerd moeten worden als we er voor korte of langere tijd tussenuit gaan en de rode ruggen die me boos worden toegekeerd wanneer we terug zijn!

Doreen en Charles Tovey pasten de omgang met hun vrienden en hun manier van leven aan om het twee heel stoute katten naar de zin te maken. Ik weet niet zo zeker of ik het geduld zou opbrengen om met de twee mooie en wispelturige Siamezen, Salomon en Sheba, te leven! Charles Dudley Warner verheerlijkt het leven van een mysterieuze en uitzonderlijke kat, Calvin genaamd. *Incident op East Ninth* is een knappe thriller – maar eigenlijk zijn alle verhalen levensecht en het lezen waard.

Als u niet van katten houdt, zult u dit boek met genoeg lezen. Houdt u wel van katten, dan zult u ervan genieten.

De kat die kon vliegen

Stella Whitelaw

Het begon op een merkwaardig stille morgen, toen geen blad bewoog en zelfs de vlinders roerloos boven de bloemen leken te hangen. De dode es strekte zijn asgrouwe takken uit naar de hemel, wachtend op de slag van de bijl die almaar uitbleef.

Op zo'n vijftienhonderd meter hoogte vervoerde een gecharterde Tri-Star zijn vroege, geeuwende passagiers naar hun geheel verzorgde vakantie op Majorca, zijn zachte geronk onderstrepend tegen het blauw van de lucht.

Voorzichtig verplaatste Leopold zijn pootjes door de met dauw behangen klaver. Hij was een grote rode kater, met een brede verbaasde snuit en pluizige wangen. Zijn ogen waren heel groen en stralend, waardoor de verbaasde uitdrukking nog werd versterkt. Hij leidde een ongecompliceerd leven: hij at en sliep en verschalkte af en toe een vogel of een spitsmuis om het niet af te leren.

De mensen bij wie hij woonde, waren wat Leopold krenterig noemde. Ze hadden alles: twee auto's, twee televisietoestellen, een videorecorder, een stereotoren met alles erop en eraan, een diepvrieskist waar wel een walvis in kon, elk huishoudelijk apparaat dat te koop was, en toch waren ze zo gierig als de pest. Het eten dat ze voor hem kochten was merkloos: een mengsel van pap en vlees, waarvan de herkomst onduidelijk was; nooit kreeg hij een stuk verse lever of vis. Ze dronken de goedkoopste koffie, kochten gebroken koek en knipten alle kortingsbonnen uit de krant. Ja, ze waren behoorlijk krenterig.

Ze waren ook krenterig met vriendelijkheid. Als Leopold bij een van hen op schoot sprong, werd hij er weer snel vanaf gejaagd.

‘Ga vamme af! Ik kom ónder de haren te zitten van je. Weg, weg!’ zei de krenterige man ongeduldig.

De krenterige vrouw was net zo erg. Haar kleren waren ook niet katvriendelijk. De enige persoon die Leopold mocht, was de dochter, Dana, maar die had het druk met proefwerken en vriendjes en Leopold zag haar alleen wanneer ze om twee uur ’s nachts thuiskwam van de disco en ze elkaar knus en in alle rust in de keuken gezelschap konden houden.

Terwijl Leopold zijn vroege ochtendwandelingetje door de tuin maakte, hoorde hij een zwak tsjirp, tsjirp. Het geluid deed zijn maag samentrekken. Hij had honger. Aan het eten van gisteravond kon hij maar beter niet terugdenken en ze zouden hem niet eerder zijn ontbijt geven voor hij minstens een uur buiten was geweest. Leopold begreep die regels niet. Het was een van hun eigenaardigheden. Hij had opgemerkt dat ze, wanneer ze daar ook maar zin in hadden, koekbrokken aten.

Leopold sloop op het geluid af. Het was een jonge lijster, met lichtbruine en witte spikkels; een dik, donzig, hulpeloos bolletje dat vol vertrouwen met heldere oogjes naar Leopold opkeek. Het wankelde een stukje naar hem toe en tuimelde voorover op zijn ronde, pluizige borst. De verbazing op Leopolds snuit ging over in blijdschap. Dit was kennelijk een of ander spelletje. Voorzichtig tikte hij met zijn poot tegen de zachte veren. De vogel tjirpte aanmoedigend en deed nog een paar sprongetjes. Een paar bomen verder hoorde de moeder het geroep van haar jong maar zij maakte zich niet ongerust. Het moest zelf leren vliegen.

Plotseling sloeg Leopold toe. De nek van het jong hing slap tussen zijn kaken. Leopold gromde, een laag, rommelend oerwoudgeluid dat terugging op zijn wilde voorouders. Trots paradeerde hij rond met zijn slachtoffer, waarvan de veren als een hangsnor rond zijn bek naar buiten staken. Hij knauwde peinzend op het kleine lijfje en aan de korte witte haartjes onder zijn neus kleefde bloed.

De moeder werd gek. Vertwijfeld vloog ze van tak tot tak. Luid en radeloos krijsend scheerde ze over de rode kater en wat er van haar jong over was. Maar het was te laat. Ze kon niets meer doen. Ze keek nog eenmaal naar de grote kat en vloog weg.

Er stond een grote eik waar Leopold graag in klom. Hij ging nooit heel hoog want hij kende zijn beperkingen. Maar vandaag lag de jonge vogel zwaar op zijn maag en Leopold klom hoger, hopen van het onaangename gevoel af te komen. De dikke, verwarde takken gaven hem geen aanwijzing hoe hoog hij klom. Hij klom verder, hoger en hoger, springend van het ene steunpunt naar het volgende. Omdat er geen wind was, bewogen de bladeren zich nauwelijks, wat Leopold opnieuw een ongefundeerd gevoel van veiligheid gaf. Toen een afgebroken tak hem een glimp liet zien van het land beneden hem was hij hooglijk verbaasd. Hij zag de toppen van andere bomen, bekleed met groenachtige kussens; de tuin van zijn huis was een vlek van vage kleuren. In de verte ontwaarde hij de spits van de kerktoren, bijna op ooghoogte. Een helikopter kwam ronkend dichterbij, recht op de eik af, terwijl zijn rotorbladen luid ratelend door de lucht kliefden.

Leopold sprong achteruit. Hij vergat dat hij op een tak had gezeten, in een boom. Hij viel achterwaarts naar beneden, met zijn kop tussen zijn poten, buiteland door een cascade van bladeren en gebroken takken; de wind joeg door zijn snorharen en lucht en aarde flitsten beurtelings langs zijn gezichtsveld terwijl hij omlaag stortte.

Hulpeloos spreidde hij zijn poten, in een smekend gebaar naar de grote kattengod hoog boven hem. Hij kneep zijn ogen stijf dicht. Hij wilde niet zien wat hem wachtte.

Leopold werd zich voor het eerst bewust van een verandering toen de snelle, zoevende wind in zijn oren afnam tot niet meer dan een zucht. Hij viel nog steeds maar maakte niet langer die verpletterende, onstuitbare tuimeling naar de aarde. Het leek wel of hij zweefde. Misschien was hij dood.

Hij opende één oog tot niet meer dan een spleetje. Hij zag de Japanse esdoorn, een beukenhaag en onder zich een bed van opkomende dahlia's, hun knoppen nog preuts gesloten. Hij landde midden tussen de bloemen en schudde zich uit.

'Ga uit me dahlia's!' schreeuwde de krenterige vrouw uit een slaapkamerraam.

Leopold verhief zich waardig uit de kapotte bloemen en wandelde weg, met achter een oor een geel gekruld bloemblaadje, als een

Hawaïaans hoelameisje. Hij had te veel om over na te denken om zich over uiterlijkheden druk te maken.

Na het ontbijt ging hij naar de eik zitten kijken. Die zag er wel erg hoog uit. Wat was er met hem gebeurd? Hoe was het mogelijk dat hij dat hele eind gevallen was en het toch had overleefd? Hij wist dat katten van het dak van een huis konden vallen en toch ongedeerd op hun vier poten terechtkwamen, maar die hoorn was minstens drie huizen hoog, althans zo leek het Leopold. Ten slotte kuierde Leopold het bos in, naar het andere eind, waar op een stille, afgezonderde plek de zwartgeblakerde stronk van een door de bliksem getroffen boom eenzaam en verlaten uit de grond stak.

Hij klom in de stronk en rook de achtergebleven stank van zwavel. Hij ging in de vork zitten en keek naar het tapijt van dennennaalden beneden hem. Hij zat ongeveer tweeënhalve meter hoog. Hij kon langs de geblakerde bast naar beneden klauteren maar hij zou ook kunnen springen.

Hij sprong. Hij verwachtte in precies anderhalve seconde op het bed van naalden neer te komen. Maar vreemd genoeg leek het of hij zweefde. Het duurde vier seconden voor hij beneden was. Onbegrijpelijk.

Hij liet zijn gedachten er een poosje over gaan en besloot toen weer in de stronk te klimmen. Hij sprong uit de vork. Deze keer duurde het zes seconden en landde hij een paar meter verder op een bed van droge varens.

Leopold begon er lol in te krijgen. Trouwens, wat gaf het eigenlijk als hij de middag wilde doorbrengen met van een oude boom te springen? Kon hem wat schelen! Hij klom weer naar boven, pijlsnel. En weer sprong hij, met het grootste plezier, zijn poten uitgespreid, benieuwd waar hij neer zou komen.

Opeens zag hij, recht onder zich, een groep brandnetels. Ondanks zijn dikke vacht, wist hij alles van brandnetels. Vooral zijn roze neus was kwetsbaar. Hij strekte geschrokken zijn poten en zeilde over de brandnetels. Intuïtief hief hij zijn beide rechterpoten op en gleed met een flauwe bocht naar een open stukje grond.

Toen hij die avond thuiskwam, voeren ze tegen hem uit en zeiden dat hij te laat was voor zijn eten. Ze zaten voor de televisie en sopten hun stukken koek in waterige koffie. Leopold likte aan de opgedroogde

restjes van zijn ontbijt. Het water in zijn kom was niet ververst en er groeide praktisch wier in. Hij sprong op het afdruiprek en stak zijn nek uit naar de druppende kraan.

‘Ga van dat rek, stoute kat die je bent!’ riep de vrouw. Leopold verwijderde zich gehoorzaam. Gedurende een fractie van een seconde spreidde hij, terwijl hij sprong, bijna zijn poten, maar een innerlijke waarschuwing remde hem af en hij belandde plomp en onhandig op de grond.

‘En dat láát je voortaan. Ik wil ’t niet hebben!’

Hij zat in het donker op de stoep voor het huis tot Dana thuiskwam van haar avondje uit. Ze hilde zachtjes in een verfrommeld zakdoekje en haar mascara was uitgelopen, waardoor ze iets weg had van een panda. Ze maakte een beker chocolademelk voor zichzelf klaar en goot er voor Leopold met royale hand wat van op een schoteltje. Ze wist waar haar vader een pakje chocoladekoekjes verborgen hield en bediende zichzelf, waarna ze de rest zo in het pakje verdeelde dat hij het verschil niet zou merken.

‘Ik kan hun natuurlijk nooit over Roger vertellen,’ zei ze tegen de kat, zijn oren strelend. ‘Ze zouden toch niet begrijpen hoe ik iets in hem kan zien, een jongen zonder geld, zonder baan. Dat zouden ze nooit begrijpen.’

Leopold verslond met smaak de gevallen kruimels. Nee, ze zouden het nooit begrijpen. ’s Morgens vatte hij post bij de deur, wachtend tot hij eruit mocht en de deur stond nog niet op een kier of hij schoot naar buiten. Hij oefende de hele dag en maakte, steeds een hogere boom kiezend, gestaag vorderingen. Hij werd er helemaal vrolijk van. Halverwege de middag werd het hem duidelijk wat hem, sinds zijn wonderbaarlijke ontsnapping uit de grote eik, door zijn kop had gespeeld.

Het was niet alleen deze nieuw verworven vaardigheid die hem met blijdschap en opwinding vervulde, maar het feit dat deze de sleutel bevatte tot iets veel belangrijkers – hij kon ermee weggkomen. Hij liep heel monter terug naar huis; dat zijn avondeten het misgelopen ontbijt niet zou goedmaken kon hem niet schelen.

‘Je hebt zeker een muisje gevangen voor ontbijt, hè?’ zei de krenterige vrouw, terwijl ze het laatste bolletje troep uit het blikje schraapte. ‘Brave poes.’

Brave poes werkte het walgelijke voer naar binnen. Het was nu zaak zijn krachten op peil te houden. Toen hij de man en de vrouw die avond uit zag gaan, klom hij op het dak van het huis, omzeilde de televisieantenne en sprong op de platte bovenzijde van de schoorsteen. Hij bleef daar lange tijd zitten, zijn staart keurig om zijn voorpoten gekruld. Het was niet zo dat hem de moed ontbrak, maar dit was de eerste keer dat hij erover dacht om van iets anders dan een boomtak te springen. En het zou best eens kunnen zijn dat bomen een onmisbaar element vormden... maar goed, als hij hier bleef zitten zou hij ook niets wijzer worden.

Hij stapte de ruimte in, spreidde werktuiglijk zijn poten, strekte zijn klauwen, strekte zijn staart en stak zijn kop omhoog. Deze handelingen vertraagden zijn vrije val; daarop trok hij schuin hangend en bijna scheel kijkend van concentratie een wijde boog door de lucht. Hij zweefde over de tuin, voorbij de dahlia's, zeilde over de haag en schoot omhoog toen hij recht op een te hoog uitgegroeide rododendronstruik afvloog. Terwijl de zoete zomeravond vredig neerdaalde over de tuin, zette Leopold alle zeilen bij voor een heuse, regelrechte en doelbewuste klim, en zijn snorharen trokken krom toen de weerstand van de wind toenam. Hij knipoogde naar twee onthutste spreeuwen die op weg waren naar hun slaapplek. Toen hij op zijn hoogtepunt was, trok hij zijn poten in, stak zijn kop naar beneden en streek soepel neer op het platte dak van een naburige garage. Trillend van opluchting ging hij zitten en begon met zijn tong zijn verwarde vacht glad te strijken. Hij had het geflikt. Hij had geen boom nodig.

Daarna was Leopold niet meer te houden. Hij sprong van alles en nog wat. Zijn mooiste dag beleefde hij toen hij het klaarspeelde tegen de klokketoren op te klimmen en toen nog verder naar boven via de smalle ladder die met stalen pinnen tegen de zijkant van de torenspits was aangebracht. Er was aan de top bijzonder weinig ruimte voor hem en de windvaan. De doffe metalen haan draaide piepend, en kennelijk uit zijn doen, naar alle kanten en sloeg Leopold bijna van zijn plaats. Leopold steeg in een volmaakte boog op en wist zich op zo'n dertig meter hoogte moeiteloos vlak te trekken. De thermiek bracht hem nog hoger en hij genoot volop van het gevoel van ruimte en vrijheid. Beneden hem strekten de keurige, strakke rijen van huizen en tuinen

zich over kilometers uit. Verspreid liggende stukken bos waren het enige overblijfsel van de grootse wouden waarmee de heuvels eens waren begroeid. Hij zweefde over de top van de lelijke, grauwe gashouder en vloog voor de grap mee met de trein die als een slang door het landschap schoof. De mensen waren allemaal zo klein, voortsukkelend op hun benen als lucifershoutjes, hun hoofd gebogen, vol van hun zorgen en hun dromen. Niemand zag de rode kat die doodleuk boven hun hoofd vloog.

Hij waagde zich steeds verder van huis en nam het omliggende gebied en de naburige steden in ogenschouw. Hij volgde de Theems naar Londen maar hield zich niet lang op tussen de torenflats en hoge kantoorgebouwen. Hij had last van het luchtverkeer en de duiven gedroegen zich onbeschoft.

‘Ik zag daarnet een kat langs vliegen,’ zei een verbijsterde glazenwasser in een hangbak bij de eenentwintigste verdieping van een kantoorgebouw.

‘Zeker uit een raam gevallen,’ zei zijn maat knorrig, een ruit van donker spiegelglas afzemend. ‘Waarschijnlijk geduwd.’

‘Hij vloog. Het was een rooie kat.’

‘Wij hebben een kleine cypere. Gezellig voor moeders.’

De glazenwasser kneep zijn ogen dicht tegen de zon. Wat het ook was, het was nu bijna uit het gezicht, scherend over de top van de St. Pauls-koepel waarop het kruis schitterde in het felle licht. Misschien was het een rode vogel geweest. Hij hield zijn kaken op elkaar en ging verder met zijn werk. Hij wilde niet in de problemen komen.

Leopold moest natuurlijk een keer door de mand vallen. Hij begon onvoorzichtig te worden. Het stel gaf een feestje met aangelengde gin en afgeprijsde whisky om de recente promotie van de krenterige man te vieren. Bij het opruimen sloop Leopold tussen de stoelen, op zoek naar stukjes van cocktailsnacks. Als die ook maar enigszins van het niveau waren dat hier in huis in het algemeen voor de voedselvoorziening gold, zouden de meeste gasten er wel slordig mee zijn omgesprongen. Achter een potplant vond hij een zielige garnaal op een slap toastje. Het smaakte niet slecht. De kaas die ze hadden gebruikt was zo oud en kruimelig dat die van de blokjes ananas was losgeraakt en er lagen heel wat stukjes op de vloer.

De krenterige vrouw had ook flink in haar beurs getast voor een dipsaus, gemaakt van gedroogde kippensoep en room in blik. Er hadden niet veel mensen in gedipt dus er was nog veel over. Terwijl ze alles bij elkaar schraapte en zich afvroeg of ze er misschien nog soep van zou kunnen maken, gleed er een grote klodder van haar vinger en viel op het tapijt. Leopold snelde onmiddellijk te hulp.

‘Uit de weg jij! Ellendige kat! Kijk nou es wat er is gebeurd. Allemaal jouw schuld!’ raasde ze. Ze sloeg naar hem met haar in leer gebonden gastenboek. (Iemand had daarin geschreven: ‘Het was een enig feestje, schat.’)

Het boek trof Leopold tegen de zijkant van zijn kop. Hij spreidde bliksemsnel zijn poten en zocht met één sprong zijn heil op de gordijnkap. De vrouw was woedend en had niets ongewoons aan zijn vlucht opgemerkt. Opnieuw haalde ze naar hem uit en weg vloog hij, regelrecht naar een plank aan de andere kant van de kamer.

‘Stout beest!’ gilte ze, zich afvragend of ze de gin wel voldoende had verdund.

‘Mama,’ zei Dana, terwijl ze de tuindeuren opende om de rokerige lucht te laten ontsnappen. ‘Ik geloof dat Leopold kan vliegen.’

Leopold vloog naar buiten, de nacht in. Hij deelde een knoestige eik met een oude uil en overpeinsde de toekomst. Ze wisten het nu. Misschien gaf ’t ook niet. Per slot van rekening, wat voor mogelijk belang konden ze erbij hebben? Met een gewoonte was moeilijk te breken, en toen het tijd was voor het ontbijt knikte Leopold naar de slaperige uil, steeg op en koerste naar huis. Hij landde in de tuin en slenterde, nonchalant met zijn staart zwaaiend, naar de achterdeur.

‘Schatje,’ kigde de vrouw en tilde hem met haar beide armen op. ‘Mijn lieve Leopold, is ie dan teruggekomen naar het vrouwtje? Brave poes, kom, krijg je een lekker schoteltje melk.’

Leopold, platgedrukt tegen haar op één na beste jumper met parelmoeren knoepjes, maakte zich hevig ongerust. Hij rook muskus en gezichtscrème. Hij probeerde zich uit haar armen los te maken maar ze hield hem heel stevig vast. Hij hoorde de achterdeur dichtgaan en met dat geluid werd zijn lot bezegeld.

Ze verkochten hem aan een circus. Terwijl de eigenaar van het circus in zijn Cortina-stationcar met hem wegreed, omhelsden de krenterige

man en vrouw elkaar blij, zwaaiend met de dikke cheque en verheugden zich alvast op nog meer auto's, nog meer televisietoestellen en een vakantie op de Bahama's.

Leopold vond het een dag of twee best leuk in het circus. Ze hadden hem in een grote kooi gezet die naar beer rook en er kwamen mensen naar hem kijken, waarbij ze hem trakteerden op heerlijke dingen, zoals vis en friet, beefburgers en pizza's met ansjovis.

Toen zette de circusdirecteur hem op de weegschaal en schreef een dieet voor. Leopold mocht geen ons meer aankomen. Dat had met aerodynamica te maken, zei hij.

Leopold begreep het circus niet. Het was er zo licht en rumoerig met allemaal vreemde dieren die 's nachts gromden. Ze gaven hem wel beter voedsel dan hij gewend was, hoewel hij het vermoeden had dat het was overgebleven van het eten voor de leeuwen. De problemen begonnen toen Miss Dora, de trapezeacrobat, weigerde Leopold mee de ladder op te nemen naar haar plateau, hoog boven in de grote tent. Ze vertikte het zelfs om hem aan te raken.

'Dan krijg ik overal uitslag,' zei ze, waarbij elk glittertje op haar pakje trilde van haar verontwaardiging.

De circusknechten flansten een soort mand in elkaar waarin ze Leopold naar het plateau omhoog hezen. Leopold vond het vreselijk. Hij werd bijna ziek toen het ding hem rukkend en zwaaiend almaar hoger en hoger voerde naar het halfduister onder het dak. Hij stapte op het smalle plateau en keek beleefd in het rond. Het was hier inderdaad verdraaid hoog.

Miss Dora stond zo ver mogelijk van hem af.

'Ksst, ksst,' siste ze. 'Ga weg.' De pluimen op haar hoofd knikten bij elk woord.

Iemand zette een spotlight aan en verblindde Leopold. Hij stapte opzij om het felle witte licht te vermijden, raakte in verwarring en viel van het plateau. Verlamd van angst stortte hij omlaag als een steen en belandde stuiterend in het vangnet, waarbij zijn kop en alle vier zijn poten door het netwerk staken; het was een beschamende vertoning...

'Luister, Leopold,' sprak de circusdirecteur langzaam en nadrukkelijk, 'wanneer je daarboven op het plateau staat, wil ik dat je door de

tent naar het andere plateau vliegt.' Leopold keek hem met zijn groene ogen niet-begrijpend aan.

'Je vliegt dus naar de andere kant, net als Miss Dora. Maar jij bent een slimme poes en hebt geen bar nodig.'

Miss Dora zei narrig: 'Ik voel er niets voor om met een kat op te treden. Dat vind ik vernederend.'

Opnieuw werd Leopold in de lift gezet en naar het plateau gehesen. Wederom viel hij in het net. Het zweet brak de circusdirecteur uit. Hij had een fortuin op het spel gezet.

Deze keer rolde Leopold om en raakte zo verward in het net dat ze het moesten doorknippen om hem eruit te krijgen. Hij deed zijn best er niet al te voldaan uit te zien toen hij naar zijn kooi terugging.

'Alsjeblieft, lieve poes,' zei de circusdirecteur de volgende dag, handend wringend. 'Vlieg voor me. Ik heb een hele hoop geld in je gestoken. Je wilt de ouwe Joss toch niet failliet zien gaan, wel?'

Miss Dora had haar lichaam dik ingesmeerd met een zalf die moest voorkomen dat ze een dodelijke uitslag van Leopold zou oplopen. De stank was zo erg dat hij die nog geen twee seconden verdroeg. Hij schoot in duikvlucht van het plateau, maakte snel twee rondjes door de piste en vloog toen hij het bordje **UITGANG** in het oog kreeg recht op de opening af. Hij maakte nog een sierlijke duik over de top van de tent alvorens hij koers zette naar onbekende verten. Al hoger vliegend voelde hij heel lichte scheuten door zijn poten trekken. Hij had deze hoogte nog nooit eerder bereikt. Zijn staart zwaaide achter hem aan, zijn vacht vulde zich met lucht en het losse vel onder zijn oksels stond bol als een parachute.

Leopold keek uit naar de zee. Hij was al lang van plan om echt goed te leren vliegen. Hij zag er een beetje tegen op om naar de bergen te gaan om de kunst van een adelaar of condor af te kijken. Ze waren zo groot en onvoorspelbaar. Maar zeemeeuwen, die waren van een heel ander slag. En vliegen konden ze, daar was geen twijfel aan. Leopolds activiteit zou voorlopig die van een aandachtig waarnemer zijn.

Hij was nogal verbaasd toen hij uiteindelijk de zee vond. Die was helemaal niet wat hij ervan had verwacht; hij zag alleen maar een onafzienbare, deinende watervlakte. Maar de zeemeeuwen waren er met duizenden, krijsend en duikend en met elkaar ruziënd.

Leopold had vooral bewondering voor de precisie waarmee ze van het water opstegen en erop landden.

Hij streek neer op het kiezelstrand om wat te oefenen in het laag opvliegen, maar elke keer maakte hij een duikvlucht in zee. Het was afschuwelijk en hij kwam er snel achter dat hij met een natte vacht niet goed kon vliegen.

‘Weg wezen, weg wezen!’ krijsten de meeuwen toen Leopold opnieuw voorover in het water plonsde. Hoewel hij eruitzag als een verzopen kat, behield hij zijn waardigheid en klom naar boven om in het helmgras te drogen.

Toen hij de rotsen zag, wist hij dat hij het antwoord gevonden had. Hun indrukwekkende hoogte en de grootsheid van de woeste, onherbergzame rotswand vervulden Leopold met een onzegbare trots. Dit zou voortaan zijn habitat zijn. Hij zou een rotskat worden; hij zag zichzelf al langs de rotswand springen, even behendig en zelfverzekerd als Tarzan; zijn voedsel zou hij vangen tussen de brem op de landtong en hij zou slapen in een kleine spelonk. Hij zou de zeemeeuwen de hele dag gade kunnen slaan en hun geheimen te weten komen. Hij zou ijverig oefenvluchten maken vanaf zijn startplaats op de rots, tactieken uitproberen en hun manier van vliegen toepassen op de zijne. Het zou geweldig worden.

De zeemeeuwen waren lichtelijk in verwarring door dat eigenaardige, vliegende rode geval. Ze wisten dat katten vogels vraten maar wat voor kat was dit? Ze namen hun toevlucht tot een soort zelfbescherming in maffiastijl, waarbij ze Leopold van tijd tot tijd een vers gevangen makreel toewierpen op voorwaarde dat hij zijn poten thuishield. Leopold vond dit al lang best; een bek vol natte veren trok hem niet bepaald aan.

Leopold nam het er goed van. Verse vis, konijnen en muizen; ’s morgens de dauw opslurpen uit geurige plasjes, glinsterend in het zonlicht. Hij voelde zich heel gelukkig.

Hij ging beter vliegen. Hij kon al veel langer en met veel minder moeite in de lucht blijven. Hij kon met een haarscherpe precisie naar een landing zweven. Hij experimenteerde met stil hangen in de lucht en liet zich, terwijl zijn hart klopte in zijn keel, wegvallen en trok zich, vlak voor hij de golven zou raken, weer op. Onbekommerd en uitgelaten scheerde hij over het zeeoppervlak. Hij leerde een looping uitvoeren,

als een meteor in duikvlucht naar beneden komen, hij bekwaamde zich in het maken van een *victory roll* draaiend om zijn lengteas, om daarna weer omhoog te schieten naar de blauwe lucht, tot alles zo doorschijnend blauw was dat hij niet meer wist wat zee was en wat uitspanseel.

Toen hij eens met een van zulke routinevluchten bezig was, een tikje afwezig met zijn gedachten, merkte hij op een gegeven moment dat hij geen land meer zag. Hij cirkelde rond, zijn groene ogen speurend langs de horizon. Hij zag niets wat vorm had of hem bekend voorkwam. Hij ging langzamer vliegen en vroeg zich af welke richting hij uit zou gaan. Hij had geen idee waar die rare zee ophield.

Hij begon vermoeid te raken doordat hij in steeds grotere cirkels vloog. Toen merkte hij dat de zon weg was en het donker begon te worden. Hij raakte daardoor niet in paniek want hij kon heel goed zien in het donker. Maar dit was niet de avond die viel. Dit was een ander duister voorteken: onweerswolken die zich samenpakten, vol met regen.

Leopold keek op toen hij gerommel in de verte hoorde. Er kwam een zwaar onweer opzetten en hij zou er straks middenin zitten. Hij wist wat er zou gebeuren als zijn vacht nat werd. Hij wist wat er zou gebeuren als hij op water moest landen. Uit. Afgelopen. Einde Leopold.

Hij vloog dapper voort en zijn lijf deed zeer. De eerste grote regendruppel raakte hem precies tussen zijn ogen. Hij kneepte ze even toe en regelde zijn snelheid. Hij moest zijn kop erbij houden anders was hij verloren.

Hij probeerde hoger te klimmen om boven het onweer te komen maar het was al te laat. De onweerswolken kwamen donker en dreigend op hem af en bliksemschichten verlichtten de aanrollende, afschrikwekkende watermassa beneden hem. Hij begon te wensen dat hij bij het circus gebleven was, of misschien zelfs wel bij het krenterige stel.

Boven hem schoven de onweerswolken in elkaar tot één kolkende, zwarte massa; de regen beukte op hem neer. In een paar minuten was hij doorweekt en plakte zijn vacht als een natte dweil aan zijn lijf. Hij richtte zijn kop op, in een poging zijn hoogte te bewaren. Leopold vocht tot het uiterste om niet te bezwijken voor het natuurgeweld, erop vertrouwend dat de maanden van oefening nu zijn redding zouden worden. Maar hij verloor steeds meer snelheid en hoogte. Het donkere water beneden

hem rees en daalde met woeste, schuimende golven en diepe geulen die elkaar opzogen en verzwolgen. En één doorweekte en verformfaaide kat zou weldra in die hongerige zee verdwijnen.

Leopold kon nu nauwelijks nog kijken. Zijn oogleden zaten aan elkaar vastgeplakt door de neerstortende regen. Hij begon te vallen. En terwijl hij viel, miauwde hij klaaglijk...

‘Godallemachtig, dit is écht beestenweer! Rustig maar, ouwe jongen, niet tegenstribbelen. Mike Kelly heeft je veilig te pakken.’

Leopold merkte dat hij was opgevangen door een paar sterke armen die zijn val hadden gebroken. Het was een wonder. Hij moest recht in de armen van een heilige gevallen zijn.

De heilige droeg een geel, glimmend oliepak en een zuidwester waar de regen van afdrupte. Zijn doorgroefde en gerimpelde gezicht had de blauwste ogen die Leopold ooit had gezien.

‘En waar mag jij dan wel vandaan komen? Zeker uit een vliegtuig gevallen, hè? Nou, we moesten maar gauw naar beneden gaan met je en je afdrogen voor je crepeert.’

Mike Kelly droeg Leopold naar beneden, naar de kleine kajuit, en begon zijn vacht af te drogen met een ruwe handdoek. Het was het kleinste kamertje dat Leopold ooit had gezien, gemaakt voor een kat eigenlijk. Hij keek belangstellend rond. Het kamertje deinde en slingerde op een hoogst merkwaardige manier maar het scheen de man niet te deren dus was er kennelijk niets aan de hand.

‘Tja, nou zit je hier vast,’ ging Mike Kelly verder. ‘Of je ’t leuk vindt of niet. Ik maak een zeiltocht rond de wereld en het zal nog weken duren voor ik aan land ga. Daar kun je verder je gang gaan of je kunt met me teruggaan naar Ierland. Je ziet maar. Ik vind alles goed. Wat denk je ervan?’

Leopold had al besloten wat hij zou doen. Nog nooit eerder had iemand hem naar zijn mening gevraagd of hem als een gelijke behandeld.

‘Ik kan een scheepskat en wat gezelschap best gebruiken,’ zei Mike, een blikje melkpoeder openmakend. ‘Dus je komt als geroepen. Je kunt hier je eigen kostje verdienen en we zullen het samen best kunnen vinden...’

En zo begon een leven van wederzijdse genegenheid en kameraadschap. Leopold zeilde met Mike de hele wereld rond, deed vreemde,

buitenlandse plaatsen met hem aan en overwinterde soms in Mikes landhuisje in Zuid-Ierland, terwijl diens catamaran in dok was voor reparaties of onderhoud en de volgende reis werd gepland.

De circusdirecteur daagde het krenterige echtpaar voor het gerecht wegens oplichting en de juridische touwtrekkerij ging jaren voort. Uiteindelijk verklaarde de rechter de zaak niet ontvankelijk en voerde aan dat het geen zin had deze aan te houden zolang geen van de partijen met het bewijs, dat wil zeggen de kat in kwestie, voor de dag kwam. De proceskosten rezen de pan uit en het krenterige echtpaar, dat het bedrag van de cheque had uitgegeven, was nogal stilletjes toen ze een afspraak maakten met de directeur van hun bank. Hun dochter Dana was daar niet bij. Die was ervandoor gegaan met Roger om met hem in een caravan te gaan wonen.

Leopold gaf het vliegen er niet helemaal aan, hoewel het, na dat verschrikkelijke onweer, wel een tijdje duurde voor hij het weer aandurfde. Hij paste goed op dat hij niet te hoog of te ver weg vloog, omdat hij wist dat navigatie niet zijn sterke punt was. Hij ontwikkelde zelfs een nieuwe techniek om laag aan te vliegen voor een landing op dek.

Als Mike zijn kat al eens boven rond de mast zag vliegen, dan was hij wel zo verstandig daar geen gewag van te maken. Men zou eens kunnen denken dat het door de whisky kwam.

Op een dag nam hij zich plechtig voor een boek over Leopold te schrijven, hoewel... wie zou hem geloven?